

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisorile nerăscrise nu se
primesc.
Manuscrise nu se retrimit.
Lăsurate
se primesc la Administrațiunea
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukas Nachf.,
Nax. Angenfeld & Emeric Len-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta la A. V. Gollber-
ger, Ekstein Bernat, Julius Le-
opold (VII Erzsébet-körút).
Prețul inserțiilor: o serie
găruind pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicarii
mai dese după tariful și invo-
luntă. — RECLAMĂ pe pagina
— a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXI

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
13 cor., pe trei luni 8 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și strălămate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
târgul Inului Nr. 30. etajul
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — În esam-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiunile
su-t a se plăti înainte.

Nr. 10

Brașov, Duminică 13 (26) Ianuarie

1908.

Vremuri schimbate.

Ceea ce se petrece acum în parlamentul ungar, mișcarea pornită de la guvern pentru revizuirea regulamentului camerei și rezultatele ei, între cari cel mai nou este compromișul cu disidenții, ne fac impresiunea, că a trecut o ocazie din cele mai favorabile nefolosită și neexploată de naționaliștii din dietă, pentru ca să silească pe acest guvern să înceteze de-a umbla cu doi bani în trei pungi și să se vadă constrâns de a face concesiuni insemnate, cari ar fi grăbit c'un pas soluțiunea chestiunii naționalităților.

Disidenții maghiari, cari sunt mai puțin la număr decât deputații naționaliști, dacă aceștia ar fi procedat eu toții solidar, abia au amenințat serios cu obstrucția în contra proiectelor de lege a recruților și au și doborât un compromis cu guvernul, care le-a făcut mari concesiuni.

Mai întâi de toate s'a suspendat chestiunea revizuirii regulamentului și s'a hotărât să se chiește o nouă conferință a tuturor partidelor pentru desbaterea ei. Apoi s'a stabilit ca condițiuni pentru a înceta cu obstrucția asupra chestiunilor militare ca imediat să fie puse la ordinea zilei în cameră proiectele privitoare la regularea de posesiune în Transilvania, la schimbarea organizației judecătorești și la cassarea dărei impozitului pe câștig clasa a doua. S'a stabilit apoi ca afară de aceste proiecte să nu se desbată altele până la încheierea sesiunii delegațiunii, să se convoace apoi din nou conferința tuturor partidelor asupra planului de revizuire a regulamentului. În fine deputații opoziționali își rezervă mână liberă față cu revizuirea regulamentului.

Intr'aceea s'a primit cunoscuta propunere a deputatului orașului Szolnok, Emil Nagy. Acesta a făcut istoric nizuințelor pentru asigurarea su-

premației maghiare, arătând că a sosit momentul, ca după ce regulamentul camerei și-a împlinit chemarea sa de-a aduce la putere guvernul național Wekerle — Kossuth — Apponyi — Andrassy, este acuma neapărat de lipsă pentru apărarea acelei supremații a se face revizuirea acestui regulament, ca nu cumva să se întoarcă foaia în împrejurările nouă și să se poată folosi de el și națiunile nemaghiare în favorul lor și al aspirațiilor lor.

Propunerea lui Emil Nagy a fost primită în contra voturilor naționaliștilor și a disidenților maghiari. Fi-rește că de aici, după declarațiile făcute în ședința premergătoare, nu rezultă că disidenții s'ar fi aliat cu naționalitățile, ci au votat cum au aflat de bine și s'au întâlnit numai cu naționalitățile la vot. Au rămas însă în mare minoritate cei ce au votat contra. Și președintele Iusth a avut satisfacția, ca odinioară la 1904 Perczel, de a enunța că propunerea de revizuire s'a primit c'o majoritate covârșitoare, fără ca să se fi fălăit vre-o batistă.

S'au schimbat vremurile. Atunci a trebuit să cadă revizuirea și să fie răsturnat Perczel cu guvernul Tisza cu tot, ca să vie la putere koșuthiștii cu guvernul lor zis național. Și acum ca să fie zdrobite națiunile nemaghiare, dar mai cu samă ca să poată rămânea la putere guvernul național, și aderenții lui la osul de ros, trebuie să se facă revizuirea odinioară, atât de mult combătută. Și se va face.

De vor avea folos supremației de azi și cât folos vor avea din aceasta revizuire, va decide viitorul cel mai apropiat. Ei se înșală însă amar dacă cred că printr'asta au pus drugul la poarta, pe care voesc să intre națiunile nemaghiare în imperiul libertății și al dreptății.

Nimic nu mai poate astăzi să o-prească în loc mersul dezvoltării acestor popoare mult încercate și ne-

dreptățite. Il va mai putea stânjeni pe un timp oarecare, dar victoria finală a cauzelor va fi neînălăturabilă.

Din clubul naționalist. — Ziarele maghiare publică următorul comunicat, ce se zice că l'a lansat clubul deputaților naționaliști: Clubul naționalist dietal azi (Joi) n'a ținut ședință formală. Cei mai mulți membrii ai partidului au plecat acasă, pentru a se putea întoarce și a putea petrece în Budapesta în tot decursul pertractării regulamentului camerei. Declarația contelui Andrassy despre eventuala disolvare a dietei, publicată în aproape toate foile maghiare, n'a spăriat și nici n'a surprins pe deputații naționaliști. Semioficiosul ministrului de interne a publicat cu câteva zile înainte această probabilitate, cu care partidul naționalist a fost deja în clar. Tendința cunoscută prea bine a guvernului o: de a strânge în margini tot mai înguste terenul de validare al naționalităților și în deosebi asupra partidului naționalist dietal. Din acest scop s'a născut trebuința revizuirii regulamentului și se pregătește, avându-l în vedere, la ministrul de interne proiectul despre sufragiul universal. Dacă în general se poate disolva camera înainte de sancționarea legii referitoare la sufragiul universal, ceea-ce în sânul partidului naționalist se ține de-o imposibilitate politică, — atunci nu începe îndoială, că și de acest mijloc se va folosi. Aceasta însă tocmai partidului naționalist nu-i va strica. Deputații naționaliști trimiși acasă în mijlocul luptei, se vor întoarce în tot cazul întăriți în număr și hotărâre.

O propunere, care nu este de loc originală. *)

Influența, pe care o exercită presa asupra ideilor și preocupărilor contemporane, — nu se poate nega de nimeni. Ziarul favorit, pe care îl cetim zilnic, ne impune pe neștiute, un anumit fel de a

*) Dăm loc articolului de mai sus, care ventilează o temă pe cât de interesantă pe atât de actuală. Nu mai începe îndoială, că suntem cu plăcere gata a deschide coloanele ziarului nostru, discuției asupra întrebării, ce o pune autorul, și ne va părea bine să vedem participând la ea cât mai mulți amici ai progresului poporului nostru. — Red.

vedea și de a judeca lucrurile. De câteori nu ni se întâmplă să ne mirăm, cum ziarul nostru nimereste cuil în cap, cum zice tocmai ce-am fi zis și noi, cum spune lămurit ceea ce într'o formă mai puțin deslușită am simțit și noi în cazul dat, în situația nouă ce s'a ivit.

De obicei suntem de credință, că ziarul s'a inspirat din crezul nostru obștesc, din opinia noastră, a tuturor cetitorilor ei, adecă din sentimentul public.

Dar aceasta este o amăgire. Căci — în cele mai multe cazuri — se 'ntâmplă tocmai contrarul.

Nu opinia cetitorilor a îndrumat condeul ziaristului, nu pulzul publicului a fost pipăit de ziar — Doamne, care ziar mai are timp să pipăie pulzul publicului și să aștepte cu judecata sa, când chestia momentană trebuie apreată momentan — nu!

Ci tocmai dimpotrivă. Ziarul nostru — ori care ar fi —, în-deletnicit a judeca lucrurile după sistemul său propriu de-a vedea și de a judeca — sistem, care prin lectura zilnică, s'a sugerat și lumii cetitorilor săi, — a judecat de obicei în mod spontan situația, și noi cetitorii ne însușim judecata lui.

Așa dar nu opinia generală s'a cristalizat și concretizat în ziar, ci opinia concretă a ziarului nostru predilect s'a generalizat și în 24 de oare s'a făcut opinie publică.

Ori cât s'ar trage la îndoială de că-tră doctrinari acest fapt, — el este și rămâne adevărat, — dacă nu pentru toți, — la tot cazul pentru imenza majoritate a publicului cetitor.

Nu începe îndoială, de altă parte, că raportul dintre ziar și public nu este unilateral. Un ziar nu poate scrie orice, și totuși să-și mulțumească publicul. Căci sunt cazuri destule, când abonamente se revoacă, numere se retrimit și vestejeli se furnizează ziarului din partea cetitorilor săi proprii. Dovadă, că este o opinie publică, care cu toată sugestia zilnică a presei, nu se lasă călcată, că este o judecată la cei din afară, care nu suferă să fie jic-nită sau strămbată.

Nu ca să neg acest lucru, scriu eu aceste rânduri.

Dar voi să scot la iveală faptul, că cu cât ziarul este mai bun, cum se zice, adecă cu cât stăm noi publicul cetitor mai mult sub puterea lui de sugestie, — cu atât suntem expuși mai mult la primejdie,

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Într'un an.

— Fine —

Cinci harabale erau încercate. Flăcăii trecură și 'n odaia ceealaltă, scoaseră du-lapurile, paturile, tot. Apoi începură să încarce butoaiele: patru erau în dos, supt un șopron, și trei în pivniță.

Dar Moș Simeon se gândi la hambar; spuse crășmarului în batjocură:

— Jupâne, deschide hambarul să-ți încercăm și sacii cu popușoi și grâu... că trebuie să fi făcut mulți anul trecut...

Până la amiază harabalele erau ticsite. Și porniră. Boii urniră poverile din greu. Sătenii le înconjurară, ca la nuntă; un rezervist alergase și luase dela primărie goarna, turtită, hodorogită de lovituri, se întorsese într'un suflet, și când harabalele se uruiră din loc, dânsul sună rezerva, prelung; chiotele țâșniră ascuțite din piep-turi; un călăraș cu schimbul strigă:

— M'am dus, mă!

Și veselia cuprinse pe toți. Crășmarul era amețit, în cap parcă-i urla o dihanie ce se ascunse acolo; Malca plângea în pumni, de-asupra boclucului, în haraba.

Moșneagul spuse lui Moišă:

— Hei! halal să-ți fie, jupâne; amu se chiamă că te-ai liberat și mneatele.

Flăcăii râdeau; la poarta țarinei, să-tenii se întoarseră, și drumetii rămăseră singuri. Merseră așa o bucată de vreme; atunci un flăcău trase pe moșneag de mână, și-i șopti la ureche:

— O s'adormim, moșule. Ia vozi, mai chitește ceva.

Moșneagul gândi o clipă, apoi parcă se hotărâ, și, ca și când se vorbise mai dinainte cu cineva, spuse:

— Așa!

Apoi se opri. Stătură și coilaltă. Bă-trânul puse mâna de-asupra ochilor și se uită în lungul drumului. Harabalele veniau încet, unele după altele.

Crășmarul îl ispiti cu ochii, ca și când vroia să-i ghicească gândurile.

Moș Simeon zise, mirat, cătră flăcăi:

— Măi da lung șirag! Incercăm a-marnic drumul!

Apoi puse mâinile pâlne și strigă la unul din cărași:

— Mă! Gligore! țipă 'n urmă lui A Măndoaei și lui Petrache, să se întoarcă 'n sat cu sacii ceia de grâu.

Pe urmă vorbi crășmarului:

— Ce zici, jupâne, grâu din cele două hărăbali tot era a oamenilor! Te-o mai stingheri de geaba acasă. Ș'apoi mai scurtăm șiragul!

Flăcăii tușiră și-și dădură cu cotul. Crășmarul înghiți în sec, dar nu pută spune

nici un cuvânt. Deodată, par'că i-se deșartă ceva din piept. Sufletul îl îndeamnă să plângă, dar mintea, obișnuită să soco-tească împrejurările, îl sfătua, îi arăta că mare lucru nu era doar două care cu grâu. Și Moišă se gândi repede la miile de franci puse, așa de bine, la adăpost, în lăzile casei de economie din Roman. Lupta între frică și judecată totuși îl obosia, îl durea. Glasul unui flăcău îl făcu să tresară.

— E cald de foc, par' că-i vară, zise flăcăul scoțindu-și pălăria și ștergându-se pe frunte de sudoare.

Moș Simeon îl luă vorba din gură:

— Amarnic de cald!

Apoi îi trecu un gând prin cap, și, cu înțeles la băetani, zise crășmarului:

— Îi cald, jupâne; ești o apă. Ia scoa-teți surtucul de pe dumneata, că n'ai să mai poți merge.

Crășmarul își strânse, repede, fără să vree, haina la piept; dar Moș Simeon nu-i dădu vreme de gândit, se 'ntoarse spre flăcăi:

— Ce stați, mă, ajutați jupânului să-și scoată surtucul.

Și făcu din ochiu.

Atunci crășmarul se lăsă să-l des-brace. Moșneagul lua haina și o puse pe umăr; ora grea, în buzunar sunau banii. Moșneagul râdea într'ânsul, se prefăcea că nu vede pe Moišă, și numai cu coada ochiului trăgea din când în când spre dânsul.

Crășmarul se uitase dintru 'ntălu speriat, sufletul iar i-se strânse. Apoi îi umplu trupul de spaimă, — în buzunar avea vre-o două mii de franci. Ce-ar fi fost să rămâie fără de ei! Apoi mintea iar îl sfătui, și ca și atunci, când înțele-se că trebuia să se mute, pricepu și acum că trebuia să facă tot ce i-se zice, să îndeplinească gustul moșneagului, fără nici o altă frică; dacă era vorba să-i iee banii, sau să-l bată, apoi o făceau acolo, pe loc, când dânsul se închisese în odaie. Gândurile aceste îi alungau frica, îi vâr-sau raze de nădejde în sufletul stămpărat acum. Și când glasul Malcăi îi izbi ure-chia:

— Moişe, ce țai scos haina, ai să răcești!

Crășmarul îi răspunse, apăsă, cu în-țeles:

— Ce? tu nu simți ce cald, ce cald e!

Moș Simeon se legă de ce spusese femeia: se 'ntoarse cătră flăcăi:

— Ce tot îi dați că-i cald. Are drep-tate jupâneasa; mie mi i frig. Iacă zău, te pomenegii că răcește jupănu, pin pădurea Strungăi... Ia îmbracă-te, jupâne.

Și-i întinse surtucul. Dar moș Simeon era pornit pe glume și fiind-că văzu pe mâna unui băietan o sarică, pe care acesta o ducea la târg, să o vândă, bătrânul i-o luă, apoi o trânti în spatele crășmarului:

— Hai, pune-o și pe asta, să nu te

de-a fi sau de a ne face un mediu excelent de sugestie.

A fi însă un excelent mediu de sugestie nu înseamnă tărie în nici un sens. Mediul bun nu are voința sa, mediul bun nu are tărie și putere de a rezista, mediul bun nu știe judeca independent, mediul bun este totdeauna o unealtă în mâna altuia.

Ziarul bun — lucru paradox — o fi luminând mintea cetitorilor, o fi lărgind orizontul lor de cunoștințe — dar le trândăvește judecata, le slăbește voința și independența de gândire, le stânginoște inițiativa și putința de a se pronunța și ei în chestiile publice dela ordinea zilei.

N'o fi lucrul tocmai așa de grav, — cum îl prezintă eu, — poate, — (un răutăcios ar putea zice, nu, pentru că noi nu am ajuns încă să avem, spre norocirea noastră! un ziar-ideal așa de »bun«, încât să ne fi pus creerii tuturor la dosar) — dar că este adevăr în cele zise, — nu încapă îndoială.

Ei bine, cu cât e mai bun un ziar, eu atât va trebui să stăruie, ca să nu asfixieze judecata, voința și independența de gândire a cetitorilor săi. Un ziar bun e un stâlp al societății, al neamului, al țării. Iar cei fără judecată proprie, cei fără voință și cei cari nu știu să eugote singuri — sunt primejdia societății, a neamului și a țării...

De aceea, repet, ziarul bun va lupta contra asfixiei și anesteziei intelectuale a publicului mare. Ziarul bun nu se va mulțumi cu rolul unui foc artificial, care aruncă în toate direcțiile schinteile sale ca să satisfacă interesul momentan al publicului său oțios. — Ziarul bun, — cel ajuns să fie bun, — va trebui să țină 'ndelete câte un amnar, cu care să mai lovească în cremenea, care este publicul cetitor, — pentru ca să sară și de aci schinte de lumină, cari trezesc, învieșează, dau îndemnuri de gândire, de judecată și de muncă intelectuală.

Da. — D-le Redactor!

Un amnar bun, pentru septuagenara »Gazeta«, — se impune.

Nu e o l'am inventat, — ziarole mari și bune ale altora îl practică de mult. Și e o plăcere să vezi ce snopi de schinte scot din cremenea intelectuală a publicului.

O fi amnarul cum o fi, dar cremenea e superioară. Nu are de a face. Se va face și la noi. Azi o schinteie, mâine două, poi-mâine nouă. Și la anul va veni și snopul!...

* * *

Să angajăm dar la munca intelectuală a publicisticii și masele, cari gândesc și judecă, ale cetitorilor noștri.

Vă propun deci, să urmați pilda frumoasă a multor ziare mari și alesu străine, cari deschid coloanele lor, pentru ca cetitorii, adevărat publicul mare însuși să contribuie ca să se deslușească și să se discute câte o chestie, ce ne interesează pe mulți sau pe toți.

Deschideți o coloană a ziarului D-V. pentru aceste discuții.

Chestii de discutat avem multe și sper că se vor găsi și mulți, cari să-și spună cuvântul lor.

Drept început vă propun chestiana :

betejești; să-ți fie cald... să nu-mi găsească beleaua cu cumnatu 'mnetale... Dă, om sunt, mi-i grijă și mie... Flăcăii nu mai puteau de răs, se stăpâneau, și-i durea mijlocul, tușiau și-l mâncau pe moșneag cu ochii, de drag ce le erau.

De sus razele soarelui cădeau ca în toiul verei, într'adins par'că. Nici o adiere de vânt, nimic; în depărtări se zăreau păcuri de oameni, ce se strecurau în lungul drumurilor din țară. Un băetan privi bine și spuse :

— Ian' uitați-vă, ceia trebuie să hie oamenii din Miclăușani. Se due spre Roman.

Și altul, spuse. aproape de urechia lui Moişă :

— Păi ce crezi; pe Iancu Bacalu, Po stălcit în bătai.

Crâșmarul auzia, tăcea, supus, și mergea înainte. Se topea de căldură, se 'n-roșia, și de sub căciulă îi picura sudoarea. Sarica îi ardea spatele. Și mergeau înainte în nămiaza aceasta fierbinte.

— Ce mai veste, moșule? — făcu un copil andru, ce nici nu-i mijiso înmustata, și care se luase și el, așa, după ceilalți, de dragul lucrului.

— Aici orai, ghiavole? — îl întreba moș Simeon. Apoi se oprî deodată și se uita îngrijat la Moişă :

— Da ce schiopătezi jupâne? Te-o strânge ciubota, că ce crezi, drum am făcut, nu glumă. Ia docalță-te!

Care ar fi chipul și mijlocul, pentru ca atât foile noastre cât și cârticelele noastre menite pentru poporul dela țară să pătrundă sistematic și temeinic în toate satele românești și să ajungă cu înlesnire la mâna celor ce au puțința de ale ceti?

Publicați întrebarea în 2—3 numeri ai »Gazetei« și fixați un termen pentru intrarea răspunsurilor. D-voastră nu perdeți nimic, — iar cauza poate să câștige foarte mult.

Felicitându-Vă din inimă la jubileul D-V. singur în felul său în toată presa românească,

semnez al D-V. devotat

Sorcovă.

Atacul contra moștenitorului tronului.

Alaltăeri s'a ținut o conferență a partidului independist dietal cu scopul ca să se sfătuiască în chestiunea revizuirii regulamentului camerei.

Înainte de a trece la ordinea zilei a luat cuvântul dep. Otto Hoffmann și a atras atențiunea partidului asupra unui articol apărut înainte cu două săptămâni în »Magyar Nemzet«, subscris de G. Ugron, în care articol, după părerea vorbitorului, este ofenzată persoana moștenitorului tronului Francisc Ferdinand, și dorește, ca partidul să ia poziție în această afacere.

Gabriel Ugron, care a fost de față, declară, că el ca maghiar e cu venerațiune cătră regele încoronat. Oricine altul, care nu e încoronat și pentru a cărui fapt nu are să răspundă, stă sub controlul publicității. Ca colaborator al presei se crede îndreptățit, de a-și desfășura părerile în public. O tendință îndreptată contra arhiducelui Francisc Ferdinand poate să-i impute articolului său din »M. Nemzet« numai acela, care aduce în legătură cu el numele arhiducelui.

În acest articol numele Francisc Ferdinand n'a fost pomenit. În realitatea sa față cu regele ungar și în credința sa față cu casa domnitoare nu va lăsa să se sgu-duit, totuși și aceste sentimente au limitele lor, cari sunt a se respecta.

Fr. Kossuth spune, că partidul independist fiind partid constituțional, membrii lui sunt datori cu credință față de regele maghiar constituțional. Moștenitorul tronului stă departe de luptele politice. Nici un membru al partidului nu poate dori a-l trage în aceste lupte. Nimeni n'are motiv, nici drept a se îndoii în faptul, că moștenitorul, când va sosi timpul legal, se va încorona, va depune jurământul încoronării și-l va și ținea, și la rândul său națiunea maghiară îi va fi credincioasă, ca față de regele maghiar constituțional. Nici G. Ugron n'a voit să pravadă contrar și nici Hoffmann n'a avut intențiunea de a trage la îndoială sentimentele constituționale ale lui Ugron.

După acestea s'a trecut la ordinea zilei: chestiunea revizuirii regulamentului camerei.

Un interview cu ministrul de război al României. Directorul ziarului »Bukares-ter Tageblatt« a avut o interesantă convorbire cu d-l general Averescu, ministru

Crâșmarul nici nu-i dete vremea să sfârșască și, din mers, își trase ghetetele, sărind într'un picior, ca să nu întârzie.

Și când Malca îl întreabă, îngrijată :

— Ce faci, tu, Moişe?

El îi răspunde repede :

— M'o bătut ghiata, Malcă, la picior.

Taci acolo, nu-i nimic!

Un sgrunțur îl lovi la picior, șchiopăta. Atunci moș Simeon îl întreabă :

— Ce, jupâne, par'că te-ai pălit?

Moişă îl încredință :

— Nu, bade... mi-s'o părut numai că m'am înghimpat.

Flăcăii se uitau din urmă cum topău crâșmarul, ferindu-se de sgrunțuri. Unul șopti :

— Ursu nu joacă de voie;

Și moș Simeon răspunse încet :

— Mă, și tumba se dă, de cumva i-om zice.

Pe marginea drumului se ridică dărâmăturile unui han. Păreții erau aproape surpați; de unul rămăsese atârnată, într'un colț, o fustă; câteva găini ciuguliau printre bolovanii împrăștiati pe de lături, și-un câine lătos se ridică dintr'un colț și începu să latre furios.

Moș Simeon spuse :

— Jupâne Moişă, ia uită-te ce a ră-mas din hanul lui Bercu Pârjoală.

de război, reîntors de curând din strei-nătate. D-l general Averescu a făcut între altele următoarele declarații: »Era foarte natural, ca profitând de șederea mea în Viena, să simt nevoia de a cunoaște pe șeful armatei austriace și de a solicita onoarea să fiu prezentat împăratului Francisc Iosif. Împăratul m'a primit într'un mod foarte afabil, s'a interesat de sănă-tatea regelui și a reginei și a adus multe laude armatei române, care în cele mai grele împrejurări și-a îndeplinit datoria«.

Cu privire la zvonurile răspândite prin presă despre cesionarea arsenalului armatei române atelierului Krupp, ministrul Averescu s'a exprimat în modul următor :

— »Intențiunea de a cesiona arse-nalul armatei se agită de mult și a fost discutată de mulți din predecesorii mei. Nici un ministru de război, care de sig-ur cunoaște interesele armatei, nu și-ar da consimțământul pentru această cesiune, dacă nu ar fi încredințat că o asemenea măsură e și necesară și folositoare. Dacă tratativele vor duce la un rezultat favo-rabil, nu numai că interesele armatei nu vor fi păgubite. ci din contră ele vor fi servite, căci atunci se va putea fabrica în țară materialul, care actualmente trebuie adus de afară... Si cine garantează că în caz de război vom putea aduce din afară materialul de război?«

Din Lugos.

Canonical Densuşanu — preot de 50 ani.

Capitulul catedralei din Lugos, a a-vut o rară sărbătoare. Vrednicul lui membru M. Sa dl Benjamin Densuşian canonic, în luna trecută a îm-plitit 50 de ani decând este sfințit de preot. Din acest incident mult mer-ritatul muncitor în via Domnului s'a făcut părtaş de un mic dar de dra-goste plină, serbare jubilară, care a decurs fără sgomot, în liniște, con-glăsuind eu munca fără preget, ce-a arătat'o și desvoltat'o și jubilarul în decursul vremii lungi, de când slu-jește la altarul Do-ului.

Jubileul s'a început cu serviciul divin din catedrală, la care a pon-tificat jubilarul și a cântat corul ca-tedralei.

După terminarea sf liturgii mem-brii și reprezentanți onoratiului capi-tlu, în frunte cu P. S. Sa dl episcop Dr. Vasile Mossu, s'au prezentat la locuința jubilarului, prezentându-i do-rințele de bine ale capitlului; imediat după dânsii a urmat delegația paro-chiei gr. cat condusă de P. On. D. George Popovici, protopopul unit al Lugosului, iar după aceia alți cunos-cuți și prietini ai celui sărbătorit.

Ar fi erd la loc, ca să schițez în liniiamente generale, biografia jubi-lantului, care în mod tăcut și nepre-tențios, a desvoltat o activitate vred-nică de remarcat pe terenul bisericesc.

Un flăcău glumi :

— Do pârjolit rău Costulenii.

Crâșmarul se uită, văzu colțul acela afumat al odăii în care fusese soba ce în-călzise, odată, pe prieritul lui; privi la haina uitată în cui, își aduse aminte de petrecerea la care fusese și el, într'o seară, aici în casa aceasta din care stăpâni lip-seau, morți, poate, în locul căreia acuma par'că futura moartea, și sufletul i-se strânse. De data aceasta își dete seama că purta eu dânsul ceva mai scump decât ori-ce, o comoară pe care n'o prețuise încă, așa după cum se cuvenea, care făcea mai mult decât toate harabalele cu lu-crurile lui, mai mult decât toți banii ce-i înfierbântase pielea pieptului lângă care îi ascunse, ceva mai de preț decât orice: viața. Și numai atunci își dete seama cât de mici îi erau suferințele, ba cât de pu-țin îl năcăjise oamenii aceștia dimprejurul lui, care petreceau. Ar fi vrut să-i mai pule în spate greutateți, să tragă în locul boilor la harabale, să facă ori-ce.

Glasul lui moș Simeon, răsări iarăși glumeț :

— Hai jupâne... pune-ți ciuboata... Da eu zic, dă s'o scoți pe cealaltă, să-ți răcorești piciorul... Așa... brava jupâne... Iacă mai avem o palmă de loc.

Apoi se întoarse spre Tănase :

— Ia, zii, fătul tatii, zi o haiducească, să-i mai treacă și jupânului aleanul.

Beniamin Densuşianu e flu de preot român, născut în 24 Iulie anul 1829, în comuna Densuş, lângă Hațeg; studiile gimnaziale, filozofice și teologice și le-a făcut în Blaj, pe cari terminându-le la a-nul 1854, a fost ordinar de lector și trim-es ca profesor la cursul preparandiă înființat atunci în Hațeg.

La anul 1857 a fost sfințit preot ce-libe și trimes ca capelan la Lugos, iar mai apoi ca preot în Liget și Jebol, de unde a fost numit paroch și protopop în Secărâmb la anul 1860.

De aici a trecut la anul 1875 ca pa-roch și vicar la Hațeg, în țara sa, unde a stat până în 1884 când a fost numit ca-nonice prebendat.

În scurtă vreme, urcă toate treptole canonice, până ce 1901 ajunge în canonic lector.

În zilele de reșmiriță din 1848, din cauza însuflețirii lui pentru idealul Româ-nilor din acele vremuri, a fost urmărit și prins și chiar judecat la moarte, dar mai pe urmă grațiat în urma intervenției unui bun cunoscut și prietiu al său.

Ca paroch în Secărâmb în anul 1865 a pus la cale înființarea casei bisericești, ajunsă azi la o frumoasă avere, iar ca pro-topop în acelaș an a mijlocit pentru bis-ericele districtului, partea cuvenită uniților din împrumutul de stat din 1854.

Pe vremea regulării dreptului de cărciumărit a stăruit de au căpătat acol drept 9 parochii, făcând astfel din venitul acestora posibilă înființarea fondului pro-topopesc al Babelnei, ajuns azi la un ca-pital însemnat.

În calitatea sa de vicar al Hațegului a muncit mult pentru regularea afacerilor școlastice și a luat din nou inventar des-pre averile bisericești și școlastice din vi-cariat — lucru de altfel foarte de dorit și în alte vicariate și protopopiate.

Azi încă îl vedem aproape în fiecare Duminică și sărbătoare servind în biserică pe lângă toată etatea sa înaintată de 78 de ani.

Să-l țină D-zeu încă mulți ani!

C.

Dlul canonic Densuşianu, care a fost întotdeauna un călduros sprijini-tor al presei noastre românești, și care se nunără între cei mai vechi abonați ai foaiei noastre, îi adresăm și noi din parte-ne urări fierbinți de sănătate, mulțămire și viață înde-lungată!

Viața la București.

11 Ianuarie 1908.

Avem pentru fiecare an o activitate și roade distincte, cari contribuiesc să dea celor 365 zile trecute o aureolă de glorie sau un timbru de rușine, după cum va fi fost și anul?... Sforțările ce se fac de un po-por într'un an tind adevă fără legătură cu anii ce preced să grupeze într'un mă-nunchiu totul spre a forma o cunună?..

Așa credem; sau cel puțin așa ni se pare. Și trec vremile peste noi, sau poate noi prin ele.

Și glasul flăcăului se împrăștiă deo-dată, vioi, și mlădios.

Când ajunseră în marginea Tîrgului, crâșmarul nu-i venea să creadă, că cele câteva pete albe în casele, pe care le mai văzuse cu toate astea și altădată. Hanul cumnatului era în margine de tot. Oluară la stânga, și intrară în ograda lui. Cum-natul nu era acasă, dar flăcăii se apucară repede să descare.

Crâșmarul lepădă sarica, simțea o bucurie mare, o mulțumire cum n'avusese încă. Se pipăi, ca și cum vroia să se în-credințeze că-i întreg. Mâna îi atinse bu-zunarul care suna și-i aduse aminte de bani, și deodată par'că-l cuprinse nebulia, se repezi la Malca, o luă în brațe și-o să-rută, o înăduși de sărutări îngânând :

— Malcă, Malcă, noi am ajuns, am ajuns eu bine... noi ne-am mutat Malcă!

Îi venea să joace, să sară să sărute pe moș Simeon, să strângă în brațe pe flăcăi, și să sărute boii pe boturile lor umede.

Apoi se duse repede, căută printre lucruri, luă o sticlă mare cu rachiu, spuse Malcăi să aducă și-o ulciă, și veni iarăși, zicând nevetei :

— Ține Malcă să ciuștim pe dum-nealor.

— Buun! răspunse bătrânul.

Cu sărbătorile Nașterii Domnului, cu Anul nou și chiar cu Boboteaza s'au încheiat și înmormântat și poate chiar a trecut în Istorie un an și bun și rău. Bun pentru cei ce au folosit timpul muncind spre binele lor și al semenilor, rău pentru cei cari au trăit numai și au așteptat trecerea timpului de care acum le pare rău.

A fost un bun, de frumoase lupte și, în deosebi, de mai multe suferințe, anul acesta pentru Românii din Ardeal și din Țara Ungurească; an de îmbărbătare de lupte și de speranțe — și de multe-ori nu în biruințe imediate ce văd roadele luptei anului popor, ci în îndărătnicia cu care rămâne în rândul luptătorilor...

Și înaintea biruințelor mari și mici astă virtute o dorește cu neamului meu, căci fără ea biruința nu se poate.

...A fost an întunecat, an de luptă de jalo, dar și un an de deșteptare, de speranță și lumină pentru poporul sătesc din România, acest an roșu, de revoite și represiuni.

Și cu cât va trece mai mult vremea, cu cât se vor scurge mai multe primăveri, cu atât mai mult ne vom deprinde să credem că așa a trebuit să fie. Nici odată cel mulțumit sau cel rău nu crede suferinței tale, dacă nu-i spui, iar țărănimca și-a spus cuvântul, nefericita, așa cum s'a priceput. Și din acele sbuciumări s'au ivit apoi și isvorăse tot mai mănuitoare speranțe entru fi cei mulți ai țării și pentru țară.

Fiecare dintre proiectele de legi, înainte de a trece prin camere, trebuie să-și găsească dușmanii.

Legea învoielilor agricole și a izlaurilor și-au găsit vrășmași în rândul proprietarilor, cari în urmă tot au cedat, prin concesiunile ce li s'au făcut în dauna legii, întru câtva, sau din alte pricini mici, dar numeroase.

Aceeași cinste a avut-o legea judecătorilor de pace, care și-a avut garda de onoare în trecerea ei prin Camere în opoziția advocaților în parlament și în afară. Și cum legea încă nu e promulgată, lupta apărătorilor n'a încetat, în speranța de a mai putea aduce legii oare-cari modificări înainte de promulgare. Și ea se urmează în provincie aderând dinaintea greva, pe care congresul ce se va deschide la 12 Ianuarie, în București, va urma s'o decidă. În unele orașe din provincie, cum e, spre pildă Iași, advocații au fost contra grevelor, care nu e potrivită cu demnitatea apărătorilor și mai cu seamă cu rostul lor de auxiliari ai justiției. La Giurgiu cu toate acestea greva urmează înainte...

Și fiindcă fuse vorba de grevă, trebuie să amintim că mai face cineva... adevă nu grevă — opoziție. Adevă întruniri, memorii, protestări, discursuri, mă rog cum să întâmplă în ori-ce opoziție.

Și ca să se cunoască că e vorba de grova comercianților de beauri spirtoase, seria întrunirilor s'au reînceput (căci au mai fost!) la »Caru cu bere«.

Acolo se simt ea la ei acasă și se pot pune din toată inima pe... protestare.

Dar se crede că legea va trece, căci e una din cele mai bune și mai folositoare.

Pentru literatura românească trebuie să se însemneze aici pierderea lui Ranetti

Și băură toi, pe rând; atunci moș Simeon adăogă:

— Decât acu se cuvine să-ți și plătim rachiul ista, că ne-ai cinstit odată când am plecat.

Crășmarul nu voi să primească:

— Vai de mine, bado se poate!

— Se poate! adăogă Malca.

Dar moș Simeon băgă mâna în chimir, scoase punga o deșertă în palmă și numără, apoi zise:

— Lasă, n'aveți grijă, că de-un rachiu ne-ați mai lăsat dumneavoastră în buzunar; câțiva gologani tot s'o găsi. Iacă, na-ți madamă.

— Și dădu banii Malcii, apoi se închină și zise:

— Acu noi ne ducem. V'am pus cu ghine în Tirgu-Frumos! Mai rămâi să-nătos mneatale și balabusta.

Flicăii scuturară și ei din cap:

— Cu ghine!

Și dădură să plece; dar moș Simeon se opri deodată, se întoarse, și învârtindu-și palaria, smerit zise crășmarului cu glasul prefăcut, și trăgând vulpește cu coada ochiului la flicăi:

— De cumva ai vrea să te mai muți aiuroa, jupâne, trimite-ne vorbă, că venim tot noi, cu dragă inimă, să te ducem.

(„Convorbiri“.)

Em. Gârleanu.

Roman, scriitor de origină Evreu, dar talent de seamă în generația care a fost. A fost răpus de anghină pectorală la vârsta de numai 55 de ani.

A scris puțin, dar valoarea scrisului său, este destul de înaltă ca să compenseze cantitatea.

Reușit a fost poemul »Radu« scris în tinerețe, dar opera care l'a pus în rândul scriitorilor cu maturitate artistică, e drama »Manasse« scrisă prin 1900, dar apreciată mai mult și jucată mai de multe-ori chiar la Teatrul Național din București prin anul 1906.

Au fost mișcătoare cuvintele lui din urmă, spuse celui mai mare băiat al său.

Defunctul era bun pretin al lui Caragiale.

61.

ȘTIRILE ZILEI.

— 12 Ianuarie v.

† **Georgiu Telescu.** Din Lugoș ne vino trista veste despre încetarea din viață a canonicului Georgiu Telescu. Din incidentul acesta trist capitulul catedral gr. cat., din Lugoș a lansat următorul anunț funebru:

Capitulul bisericeii gr. cat. din Lugoș cu adăncă întristare face cunoscut cumcă Reverendissimul domn Georgiu Telescu, canonic prebendat al bisericeii catedrale din Lugoș, examinator prosinodal, asesor al sfântului Scaun consistorial, etc., după un morb scurt, dar greu, provăzut cu sfintele sacrameinte, a reposat în Domnul, în 22 Ianuarie, 1908, la 10 ore seara, în anul 68 al etății și 3 al canoniciei sale.

Osemintele pământeste se vor înmormânta în cimitirul comun din loc în 24 l. c., la 2 ore p. m., iar sf. Liturgie pentru sufletul adormitului se va ține în biserica Catedrală, Sâmbătă în 25 Ianuarie a. c. Lugoș, 23 Ianuarie st. n., 1907.

Fie-ți țărâna ușoară și memoria eternă!

Fasiunile asupra datoriilor intabulate pe case ori moși. Cei ce plătesc interese pentru datorii, sau rente intabulate pe case și pământuri, dobândesc un scăzământ al dării suplimentare, adevă al aruncului după darea de casă și pământ, dacă fac în timpul prescriis de lege fasiunile lor asupra acestor datorii intabulate. Fasiunile se pot face până la 31 Ianuarie st. n. 1908 pe blanchete, ce se capăta la toate primăriile (antistiile) comunale și se pot preda în decursul orelor de oficiu prevăzute cu datele și cu subscrierea necesară. La cas de boală sau ivindu-se altă piedecă, din pricina căreia cineva n'a putut preda la timp fasiunea sa, celui împiedecat fi stă în drept a face o cerere de justificare, arătând cauzele, pentru cari a fost împiedecat și înaintând fasiunea datoriilor sale pe imobile până la 15 Februarie n. e. tot la primăriile comunale și la perceptoratele orașenești. *Cel ce n'a înaintat fasiunea sa până la 31 Ianuarie n. sau n'a justificat întârzierea ei până la 15 Februarie st. n. 1908, pierde avantajul ce i-l dă legea pe acest an, adevă nu i-se mai scade nimic din arunc pe case și moși.*

o volnicie nemaiomenită au săvârșit în ziua Sf. Boboteze opt geandarmi în frunte cu solgăbirăul Farago Istvan, cu ocaziunea alegerei de primar în comuna Covăsinț (Bănat). *Preotul local Cure, care a cerut solgăbirăului să pună în lista candidaților și pe doritul poporului, a fost arestat în mod volnic de către geandarmi, apoi insultat, bătut și pus în lanțuri ca cel mai ordinar criminal.* În lanțuri a fost dus la Șiria, unde a petrecut noaptea în arest între bătăile și jinsutele geandarmilor. A doua zi a fost ascultat de judele de instrucție pe motiv, că s'ar fi »împotrivit contra autorităților« — apoi a fost pus pe picior liber. Acest caz de extremă bestialitate — suntem convinși — că va fi adus în dietă de către deputații naționaliști.

Reuniunea femeilor române din Brașov mulțumește și pe această cale tuturor donatorilor, cari au trimis gratuit cărți literare pentru înființarea unei biblioteci în Internatul de fetițe, ce-l întreține Reuniunea și anume: »Asociațiunei« pentru 37 volume, D-lui Romul Sabadeanu, com. pentru 95 volume, D-lui Virgil Oniț, direct. gimn. pentru 10 volume și D-lui Nic. P. Petrescu, director de bancă pentru 8 volume. *Maria B. Băulescu, prezidentă.*

Necrolog. Corpul învățătoresc dela școala capitală ortodoxă româna din Lugoș ne anunță moartea valorosului învățător l. p. *Vasile Nicolescu*, în etate de 75 ani, după o activitate laborioasă de 45 ani pe terenul luminării poporului și a pensionării sale de 13 ani.

Odihnească în pace!

Regele Svediei Gustav V, care a ajuns la domnire după moartea bătrânului Rege Oscar II, este omul veacului. Aceasta o dovedește hotărârea ce a luat-o de-a nu se încorona cu pompă mare. El consideră ceremonia încoronării, pe care de-altfel nu-o prescrie nici o lege, ca superfluă și puțin potrivită cu spiritul modern. Cheltuielile considerabile ale unei astfel de ceremonii, i se par cu totul inutile. Regele a declarat însuși, că la dorința lui personală se studiază acum cum s'ar putea simplifica coremoniile premergătoare încoronării. S'a mai zis, că nu dorește nimic mai mult în ceea ce privește persoana sa, decât de-a purta o viață simplă și puțin costisitoare, dar că acesta e un principiu, pe care e imposibil a-l aplica complect. Șefii statelor au de fapt un rol reprezentativ și nici în avantajul poporului nici în al țării, ca regele să neglige acest rol în ceremoniile oficiale, în datinile și obiceiurile stabilite. Aceasta atitudine modestă a Soveranului a făcut cea mai bună impresie în Svedia, unde Gustav V, pe când era încă principe regal, a avut să lupte în contra reputațiunei de sportsmann, ce i s'a făcut.

Balul din Predeal. În seara zilei de 19 Ianuarie v., 1908, se va da »un splendid bal« al funcționarilor publici în Predeal (România), în marele salon al hotelului »Joița«, care va fi decorat a ala giorno. Rugăm pe onor. Public a ne onora cu prezența d-lor, unde va fi foarte bine distras de neuitatul artist din Ploiești. *Comitetul.*

Socialiștii din Brașov au convocat pe ziua de Duminică 13 Ian. v. ora 2 jumătate după amiază o întrunire în berăria orașului. La ordinea zilei este pusă chestiunea reformei electorale.

De vânzarea un vulcan. Cine vrea să cumpere un vulcan? Este unul de vânzare. Și ce fel de vulcan! Cel mai mare și mai celebru dintre munții vulcani ai Mexicului, numit Popocatepetl. Un sindicat american a fost cumpărat acest munte înainte cu câțiva ani pentru a exploata izvoarele lui de pucioasă. Întreprinderea a falimentat. Guvernul mexican oferă acum din nou exploatarea izvoarelor sulfuroase, situate la o înălțime de 5000 urme peste nivelul mării, și conținând 148 milioane tone pucioasă. *Avis amatorilor!*

Muzica orașului va cânta mâine în otelul »Europa«. Inceputul la orele 8 seara. Intrarea 60 b. În program este luată și piesa »Amintiri de peste Olt« de Elinescu-Krause.

Avis. Mâine va fi deschisă în oraș numai farmacia d-lui V. Roth, de sub casa română

Intrebuintare multilaterală. Nici o doctorie de casă nu este așa de multe-ori întrebuintată ca spiritul și sarea lui Moll (Franzbrantvein). Prin fricțiuni alină durerile la reumatism de membre, întărește nervii și ca adaos la băi are bun efect. Săcla 1 cor. 10. Se trimite zilnic cu rambursă postală de farmacistul A. Moll c. și r. liferant de curte. Viena, Tuchlauben 9. În depozitele din provincie să se ceară espres preparatul lui Moll cu marca de scut și subscriere. — (6)

Reuniunea română agricolă din Sibiu.

(A 19-a adunare generală)

(Fine.)

În comuna Poplaca s'a făcut plantarea pomilor altoiți (meri pătuli), dăruiti membrilor de acolo; la plantare, pe lângă obștea de acolo, au luat parte trimiși din 5 alte comune.

În comuna Bradu la adunarea generală a 18-a, s'a tractat despre stupărit, despre cultura pomilor și despre însoțirile sătești.

În mai multe zeci de comune s'au împărțit pomi pădureți, în total 15.800. Aproape toate comunele din cercul Sibiu și Săliște au procurat cu preț redus altoiți (meri) din cei 8000 puși de Reuniune în vânzare. Membrilor din 32 comune li s'au dăruit sămânțe de nutrețuri măiestrite din cei 143 kgr. sămânțe de trifoiu, napi și luțernă, procurați de Reuniune cu cor. 190.77. Numeroși proprietari cu locuința afară de comitat, au procurat cu mijlocirea Reuniunei, sămânțe de zarzavatură, nutrețuri măiestrite etc.

S'a lăudat hărnicia cărmacilor tovărășiilor agricole din Apoldul-rom și Roșița-săs. și s'a stăruit asupra importanței însoțirilor de credit sătești sistem »Raiffeisen«, arătându-se cum unele din însoțiri lucrează numai cu banii proprii (cu depunerile și părțile fundamentale) și cum la cele 12 însoțiri depunerile dau suma considerabilă de cor. 179.079.88.

S'au arătat lucrările făcute la școala practică de economie din Săliște; s'a dat samă de colecția din industria de casă (albumurile artistice de cusături și țesături ale Reuniunei; colecția de vechituri, de broderii și țesături nouă; răsboaie și cele 18 păpuși costumate) etc. etc.

Raportul general s'a luat la cunoștință și comitetului i-s'a votat mulțămirea pentru hărnicie și după cenzurarea socotelilor, s'a dat comitetului absolutului.

Locul vacant din comitet s'a întregit prin alegerea dlui Aurel Coșciuc. S'a exprimat condolențe pentru membrii răposați și s'a votat mulțămite instit. »Albina« și celorlalți binefăcători ai Reuniunei.

După acesta membrul din comitet, dl N. Iosif, a ținut o interesantă prelegere despre cultura rațională a viilor și la boalele lor.

Drept continuare a discursului dlui Iosif, a urmat vorbirea instructivă a dlui Aurel Coșciuc, care, începând cu culesul viilor, a trecut la tescuit, la îngrijirea vinului, la ținerea în bună rânduială a pivnițelor, a vaselor la morburile vinului etc. etc.

La apelul secretarului câțiva fruntași din Călnic s'au înscris în șirul membrilor Reuniunei, iar între cei prezenți s'au împărțit un număr mare de cărți economice din editura Reuniunei. Terminându-se adunarea, dl Simu mulțamește tuturor pentru binevoitoarea conlucrare și dorind, ca sămânța aruncată astăzi, să producă roadele dorite, declară adunarea generală încheiată.

La ora 3 și 3/4 d. a. ajunși la masa bogată a învățătorului pens. G. Rahovean, ne-am ocupat tot de afaceri de interes general și am aflat cu multă părere de rău, că dacă afacerile românești din această comună bogată și mixtă nu merg după cum ar trebui, cauza e indolența parohului nostru de acolo de o parte, iar de alta neînțelegerile dintre fruntașii noștri din Sebeșu-săs., cari se resimt și în cerc.

1—1

ULTIME ȘTIRI.

Budapesta, 25 Ianuarie. În sedința de ieri a dietei dep. Nagy Emil și-a motivat propunerea privitoare la revizuirea regulamentului camerei. În anul 1905, a zis Nagy Emil, o minoritate a devenit majoritate, care a luptat pentru ideea națională. Puterea sistemului de azi nu-și are rădăcina în sus ci în popor. Puterea această reprezintă ideile națiunei. Ea trebuie să fie asigurată, că majoritatea această își va putea realiza dorința. În cas contrar puterea se prăbușește. Oratorul e convins, că disidenții sunt buni patrioți. După introducerea votului universal pot să între însă în cameră 20 socialiști, cari sunt în stare să împedec activitatea parlamentului. Prin urmare revizuirea se impune și deci cere ca desbaterea propunerei să fie pusă la ordinea zilei.

Majoritatea primește propunerea. *Contra votează disidenții și naționaliștii.* Președintele anunță că termenul desbaterei se va fixa ulterior.

Budapesta, 25 Ianuarie. Camera a primit în general și special proiectele de recruți.

Budapesta, 25 Ianuarie. Ministrului Apponyi i-a succes a face pe deputații disidenți să nu obstrueze proiectele de recruți și revizuirea regulamentului. Numai dep. Nagy György a declarat că va combate revizuirea, căutându-și soți de principii.

Budapesta, 25 Ianuarie. Desbaterea proiectului de revizuire a regulamentului a fost fixată pe ziua de 17 Februarie. *Desbaterea reformei electorale a fost amânată pe toamnă.*

București, 25 Ianuarie. Cu începere de ieri Banca Națională a scăzut taxa scontului la 6% și dobânda împrumuturilor contra depozite de efecte la 6 1/2%.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor respons.: Victor Branicea.

„Călinarul Plugarului“ pe anul 1908

Se poate procura dela
Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov,
cu prețul de 40 bani (fileri),
(plus porto postal de 5 bani).

Anunț de licitație.

În 17 și 18 Februarie 1908 se vor vinde cu licitație obiectele ce sau amanetat din 14 Nov. 1906 până inclusive 15 Ianuarie 1907 și anume: sub numărul 15433—1906 până inclusive cu Nr. 671—1907, al căror termen au expirat și nu s'au rescumpărat.

Licitarea va avea loc în localul Casei de zăloge, dela 8 oare până la 11 oare a. m. și în cas de lipsă dela 2 până la 4 oare p. m.

Obiectele, cari se vor vinde, sunt: Giuvaricale, Ciasornice de aur și argint și alte scute de aramă, Cioaie, Cositor, flanel, haine bărbătești și femeiesci, Cisme, Ghete și altele

Vânzarea se face în bani gata. Rescumpărarea sau învirea amanetelor se poate face numai cu o zi înainte de licitație.

În ziua vânzării cu licitație nu se permite nici într'un chip a prelungi amanetarea.

Brassó 26 Ianuarie 1908.
[1-3]. Oficiul casei de amanetare din Brașov.

Dela „Tipografia și Librăria“
A. MUREȘIANU, Brașov
se pot procura următoarele cărți

(La cărțile aici insirate este a se mai adauga pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandație.)

Scrieri economice.

Manual complet de agricultură rațională, de Dr. George Maior, profesor de agricultură la școala superioară de la Ferăstrău și la Seminarul Nifon Metropolitan din Bucuresci. — Cartea cuprinde patru volume:

Vol. I. **Agrologia**, senu Agricultură generală, 84 cote de tipar cu 217 figuri în text. Carte didactică aprobată de On. Minister de Agricultură al României cu denisia Nr. 2078 din 1897. Costă 5 corone.

Vol. II. **Fitotechnia**, senu cultura specială a plantelor, 38 cote de tipar cu 202 figuri în text. —

Carte premată de Academia Română cu premiul Nasturel-Herescu în sesiunea din anul 1889. Costă 8 corone.

Vol. III. **Zootechnia**, senu Cultura generală și specială a vitelor cornute, dimpreună cu lăna și lăptăria, 49 cote de tipar cu 225 figuri în text. Costă 8 corone

Vol. IV. **Economia Rurală**, senu organizația și administrarea moșilor mari și mici. Costă 8 corone.

Manual de Agricultură rațională vol. V. **Ippologia** senu zootechnia specială a cailor de George Maior. Prețul 3 cor. plus 30 laud porto.

Manual de Agricultură rațională vol. VI. cuprinde crescerea, îngrijirea și utilizarea **Porcilor** senu Zootechnia lor specială de George Maior. Prețul 5 cor. plus 30 bani porto.

„Cultura și îngrijirea grâului“, de I. F. Năgășiu. Prețul 14 b. (plus porto 5 b. România agricolă, studiu economic de Dr. George Maior, profesor de agricultură și fost estimator expert la banca agricolă. Motto: „Sărac în țară săracă“. Eminescu. Prețul 2 cor. plus 10 b. porto.

Succes ne mai pomenit! Tuburi de cigarete „Antinicotin“ în cutii de țigarete.

„BANCA POPORALĂ“
Institut de credit și economii soc. pe acții
în Alsó Árpás (Arpașul-inferior.)

AVIS.

„Banca Poporală“, noul institut de credit și economii soc. pe acții în Arpașul-inferior. începând cu 1 Martie 1908 acordă credite cambiale, ipotecare și pre obligațiuni cu cavenți în condițiuni favorabile. Primește depuneri până la 1000 coroane, cu 5% — iar depuneri mai mari și stabile cu 6% plătinându-se darea erarială.

Arpașul-inferior, 22 Iauuar 1908.

2—2,30.

Diracțiunea.

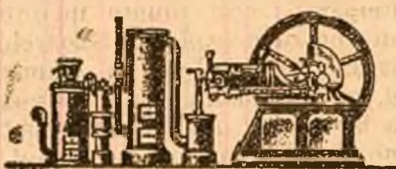

Cereți și se trimite gratis și franco Preiscurantul meu cel mare pentru ciasornice Preci-ion cu preparile fabriciei: Omega, Billodes, Intact, Schaffhauser, Graciosa, ciasornice veritabile Cocos de la 7 florini 50 cr. în sus.

JOHANN JORGO ciasornicar, c. și r. prețuitor jurat,
Wien III/4 Rennweg Nr. 35.

Casă de export pentru marfuri d'aur și argint, atelier pentru fabricarea de ciasornice nouă și reparaturi de tot felul. la un ciasornic de buzunar se pune un retort cu 40 cr. un ciasornic elvețian de Nickel-Ankor Rosskopf 2 fl. Ciasornice de argint Remontoir dela 3 fl. 50 cr. în sus Lanțuri de argint dela 1 fl. în sus. Inele cu briliante, ciasornice de aur pe tra Domni și Dame Mare asortiment de ciasornice de părete dela 5 fl. în sus. Weker bune 1 fl. 20 cr. Pentru ciasornice ce se cumpără sau reparază se dă garanție reală. Îngelare eschisă. 3009,5—6.)

Puterea motrice cea mai sigură și perfectă!
Fabricat de rangul prim
Motoare pentru sorbirea gazelor
SAUGGAS-MOTORE

Intrebuintate la încălzirea cu Antracit, Kooks, precum și că buni de lemn. Funcționarea cea mai ieftină și regulată.

Cea mai sigură !!! GARANȚIE !!! Spese de funcționat cu 1—2 hani de HP.

Permanent în deposit: Motoare de ulei și Benzina. Lo. omobile și Garnituri de imbiatit.

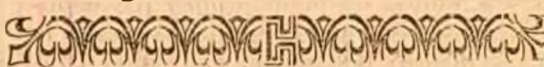
— Condițiuni favorabile de rată. —
B. DĒNES, Motor-specialist, Budapest, V.,
Lipót-körút 15.

Preț curent și devis gratis!
(84,1—20).

Prețurile cerealelor din piața Brașov
Din 24 Ianuarie 1908

Măsura sau greutatea	Calitatea.	Valuta în	
		Kor.	al.
1 H. L.	Grânul cel mai frumos.	22	—
"	Grân mijlociu	21	—
"	Grân mai slab	20	—
"	Grân amestecat	19	—
"	Săcară frumoasă.	17	—
"	Săcară mijlocie.	16	—
"	Orz frumos	9	—
"	Orz mijlociu	8	—
"	Ovăș frumos.	7	—
"	Ovăș mijlociu	6	80
"	Cucuruz	10	—
"	Mălaiu (meiu)	10	—
"	Mazăre.	12	—
"	Lințe	34	—
"	Fasole	11	—
"	Sămânță de in	20	—
"	Sămânță de cânepă	12	—
"	Cartofi.	2	—
"	Măzărache.	—	—
1 kilă	Carne de vită	1	12
"	Carne de porc	1	20
"	Carne de berbec	—	72
100 kil	Său de vită prospăt	40	—
"	Său de vită topit	62	—

Abonamente la
„Gazeta Transilvaniei“
se pot face ori și când pe timp mai îndelungat sau iunare.

Rogu-Va să nu cetiți acest anunț!!!
fără atenție.

FOTOGRAFIE ARTISTICĂ

Văduva K. Muschalek

Brașov,

27 Strada Porții 27 (lângă Fleischer & Co)

recomandă fotografiile artistice, ca cadouri potrivite pentru sărbătorile Crăciunului. Deoarece principiul meu este de a liferă numai cele mai bune lucrări, mă rog să fiu sprijinită cu comanda mai din vreme.

Specialități:

Matphotografii și Tipar-Pygment foarte plăcute, neîntrecute în efectul artistic și durabilitate
Fotografii a le mari, precum și picturi în Pastel, Aquarell și Ulei executate cu îngrijire.

Hog Onor. public a lua în vedere expositura mea (Vitrina) în Strada Porții Nr. 27.

(8107,16—11

Cu toată stima

Văduva Karl Muschalek,

27, Strada Porții 27, (lângă Fleischer & Co).

Care este cea mai curată grăsime?
Ceres Grăsime de bucate
Se produce din nuci de Cocos uscate, în stabilimentul propriu și tescuse, se lucrează în aparate de tot cur. t. fără a veni în atingere cu mână de om

Nu mai stie c. numele **SICULA** sunt veritabile
Apa de isvor **SICULIA** din Málnás.
Cea mai bună apă vindecătoare și recortoare.

Dispare imediat acerea. Ne-întrecută pentru escitar a apetitului și ușurarea flegmei.

Intreco toate «pole minerale în ca-urii de catar al gâtului, a o ganelor de respirație, plămâni, stomac intestine, rinichi, beșică

DEPOU principal pentru Ungaria:

BRAZAY KÁLMÁN,

Regele horviz lui sârat. Bpest, József-körút 37. Telefon Nr. 59—64. Se capătă în toate farmaciile, Drogeria și prăvăliile de delicatose.

Contra tusei, răgușelei și catarului are efect mai bun

Bomboane Pemete ale lui RETHY

a se observă, ca la cumpărare să se ceară expres Bomboane Rethy, deoarece sunt multe imitații rele

1 Carton 60 hani.

Să cumpărăm numai

RETHY Pemete bombone!

Prafurile-Seidlitz ale lui MOLL

Veritabile numai dacă fie-care cutiă este provădută cu marca de apărare a lui A. MOLL și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Prafurilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cobice la stomac și pantece, în contra cărceilor și acreei la stomac, constipației cronice, suferinței de ficat, congestiunii de sânge, haemorrhoidelor și a celor mai diferite bole femeiesci a luat acest medicament de casă o răsândire, ce creșce meru de mai multe decenii încoace. — Prețul unei cutii originale sigilate Corone 2 — Fa-licitații e se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabil numai dacă fie-care stielă este provădute cu marca de scuire și en plumbul lui A. Moll

Franzbranntwein-ul și sarea este forte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tres (trotat), alin durerile de soldină și reumatism și a altor urmări de răcoă. — Prețul unei cutii originale plumbate cor. 1.90

Săpun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii și Dame, fabricat după metodu cel mai nou, pentru cultivarea rațională a peleii, cu deosebire pentru copii și adulți. — Prețul unui bucăți car. — 40 b. Cinci bucăți cor. 1.80

— Fie-care bucăți de săpun, pentru copii este provădută cu marca de apărare A. Moll. — Trimiterea principală prin Farmacistul A. MOLL Wien, I. Tuchlauben 9 c. și rez. furnisor al curții imperiale.

— Comande din provincia se efectuează dîlnle prin rambursa postală —

La deposite să se ceră anumit preparatele provădute cu iscalitura și marca de apărare a lui A. MOLL. Deposite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth și en gros la D. Eremias Nepoși